

DET HÄR ÄR ETT
STYRDOKUMENT

RIKTLINJE

Riktlinjer för statsbidrag

Dokumentkategori: Normerande
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Antagen: 2026-03-26
Diarienummer: KS/2026:00104
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentansvarig: Kommunstyrelsen
Ansvar för revidering: Kommunstyrelsen

1. Inledning

I denna riktlinje fastställs ansvaret för ansökan, rekvirering och uppföljning av olika former för statsstöd.

Riktlinjen gäller såväl för kommunstyrelsen, som för nämnderna.

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande kontroll, uppföljning och utvärdering av dessa riktlinjer samt för att vid behov ta initiativ till förändringar. Kommunstyrelsen ansvarar även för att upprätta kommunövergripande anvisningar.

Nämnderna ansvarar för att av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige antagna riktlinjer och anvisningar görs kända och följs. Varje nämnd ska därutöver upprätta egna anvisningar och rutiner inom sitt verksamhetsområde.

1.1 Syfte och mål

Denna riktlinje syftar till att säkerställa att kommunstyrelsen och nämnderna omvärldsbevakar, värderar, ansöker om relevanta statsstöd, samt följer upp och rapporterar dessa. Riktlinjen syftar till att det med rimlig grad av säkerhet ska säkerställas att kommunstyrelsen och nämnderna uppfyller de villkor som ställs för att mottaga statsstöd och därmed undgår avvikelser som gör att kommunen riskerar att få krav på återbetalning.

Statsstöd ska medverka till att kommunens verksamheter tillförs mervärden och förbättrar och utvecklar verksamhet som kommunen tillhandahåller till medborgarna.

Riktlinjen är ett av flera verktyg i kommunstyrelsens uppsiktsansvar.

2. Statsstöd – definition och klassificering

Det finns olika former av statsstöd där det vanligaste är statsbidrag. Vissa statsbidrag är generella och andra specialdestinerade eller riktade, som har ett särskilt mål eller inriktning.

Ett annat statsstöd är EU-bidrag som kan finansiera olika projekt och program. De bidragen

omfattas oftast av strikta regler för att se till att medlen används på ett öppet och ansvarsfullt sätt.

Rådet för kommunal redovisning (RKR) lämnar rekommendationer enligt lagen om kommunal redovisningsskyldighet. De rekommendationerna ska tillämpas vid redovisning av intäkter från avgifter, gåvor, ersättningar, försäljningar, skatter och bidrag.

2.1 Statsbidrag

Enligt Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) definieras olika statsbidragsformer.

Staten fördelar **generella statsbidrag** till kommunerna främst med syftet att utjämna de skillnader av förutsättningar som finns mellan olika kommuner. Staten kan även reglera ett utökat eller minskat uppdrag för kommunerna genom att öka eller minska det generella statsbidraget enligt finansieringsprincipen.

Specialdestinerade **statsbidrag (riktade bidrag)** är öronmärkta för ett visst ändamål och måste i de flesta fall sökas. För vissa av de specialdestinerade bidragen har staten fastställt fördelning för ansökan/rekvirering. Vissa statsbidrag söks i efterhand och får närmast karaktären av "kostnadsersättning" för insatser som staten åtagit sig att stå för. Statsbidrag kan begränsas till att stå för en del av kostnaden för en insats, vilket innebär att kommunen i de fallen måste medverka med att finansiera en del av kostnaderna.

Även om en satsning är riktad till ett verksamhetsområde kan den klassas som generell, till exempel om bidraget inte är villkorat för avgränsade åtgärder och inte behöver återredovisas.

Statsbidragen hanteras av olika statliga myndigheter, bland annat Skolverket och Socialstyrelsen.

För att kunna redovisa ett offentligt bidrag som ett **investeringsbidrag**, måste bidragsgivaren besluta om ett bidrag till en specifik ny investering. I de fall bidragsgivaren endast angett att ett bidrag kan användas till investeringar, ska det inte redovisas som ett offentligt bidrag hänförbart till en investering, eftersom mottagaren i dessa fall fritt får disponera och styra över det bidrag man erhållit.

2.2 EU-bidrag till projekt eller liknande

EU-bidrag är ekonomiskt stöd från Europeiska unionen. För kommunal verksamhet kan EU-bidrag finansiera projekt inom exempelvis regional utveckling, miljö och klimat, social inkludering, arbetsmarknad, digitalisering, utbildning och infrastruktur. Bidragen är i regel projektbaserade, tidsbegränsade och medfinansiering kan krävas.

3. Organisation och ansvarsfördelning

3.1 Inledning

Kommunstyrelsen är övergripande ansvarig för kommunens samlade ekonomi. Statsstöd kan vara betydande intäkter för kommunen och det är därför av stor vikt att kommunstyrelsen kan följa intäkter som används av nämnder och verksamheter.

3.1.1 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens ekonomi och ska följa utvecklingen av samtliga statsstöd i kommunen.

Kommunstyrelsen ansvarar för en övergripande sammanställning av de olika statsstöden och upprättande av ett kommunövergripande register för sammanställning av de bidrag som sökts av kommunstyrelsen och nämnderna.

För att kunna fullgöra uppgiften har kommunstyrelsens förvaltning rätt att begära in de upplysningar som behövs från nämnderna och förvaltningar för att kunna följa utvecklingen av statsstöd i kommunen.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från de upplysningar som inhämtats från nämnderna bevaka utvecklingen av kommunens statsstöd.

Kommunstyrelsen ansvarar för att säkerställa samordning av statsstöd som berör flera nämnder.

Kommunstyrelsens förvaltning ger stöd till nämnder och förvaltningar i frågor och ärenden om statsstöd.

Kommunstyrelsen ansvarar för att ta fram kommunövergripande anvisningar som ska användas av samtliga nämnder och förvaltningar.

3.1.2 Nämndernas ansvar

Nämnderna ansvarar för att genom omvärldsbevakning inventera möjligheterna att söka statsbidrag som ger ett mervärde för sina verksamheter. Det ska även göras en dokumenterad utvärdering av förväntat utfall av statsstödet och beräknade arbetsinsatser för genomförandet.

Nämnderna ska, i sin årliga budget eller i särskilt ärende, fatta beslut om att söka statsstöd.

Nämnderna ska, i enlighet med gällande anvisningar från kommunstyrelsen, rapportera statsstöd inom ramen för planerings- och uppföljningsprocessen.

Nämnderna ansvarar, enligt Resepolicy för Botkyrka kommun (KS/2024:00606), för att fatta beslut om resor som sker inom EU/EES (dvs det ska inte delegeras). För resor utanför EU/EES ska alltid kommunstyrelsen fatta beslut.

Samtliga nämnder ska ha antagit dokumentation om hur statsbidrag ska hanteras.